

Inklusion og handicap i og gennem sport- Træningsforløb -

Co-funded by
the European Union

Mål

- Kendskab til de teoretiske og juridiske rammer for sport for mennesker med handicap.
- Forståelse for vigtigheden af at dyrke sport for mennesker med handicap.
- Fremme af eksperimentering med en bred vifte af sportsaktiviteter, fra konventionelle sportsgrene til sportsgrene, der er specifikke og/eller tilpasset mennesker med handicap.
- Kend de teoretiske og praktiske grundlag for strategier, metoder og inklusion i sport og sportsaktiviteter.
- Fremme udveksling af viden og praksis, der bidrager til at forbedre diversificeringen af inkluderende aktiviteter.
- Reflektere over barrierer og facilitatorer for at dyrke sport samt vigtigheden af samarbejde (horisontalt og vertikalt samarbejde) mellem sektorer for at fremme inklusion i og gennem sport.

Træningsen heder

1. Teoretisk ramme om: Sport, handicap og inclusion
2. Juridisk ramme og internationale konventioner om sport for mennesker med handicap
3. Organisering af sport for mennesker med handicap
4. Kvalifikationskrav og sportsklassificering
5. Tilpasset sport og/eller specifik sport for mennesker med handicap
6. Inkluderende sport
7. Ressourcer (menneskelige og tekniske)
8. Barrierer, facilitatorer og samarbejde
9. God praksis for udvikling af inkluderende sport

Teoretisk ramme om: Sport, handicap og inklusion

Co-funded by
the European Union

Hovedbegreber

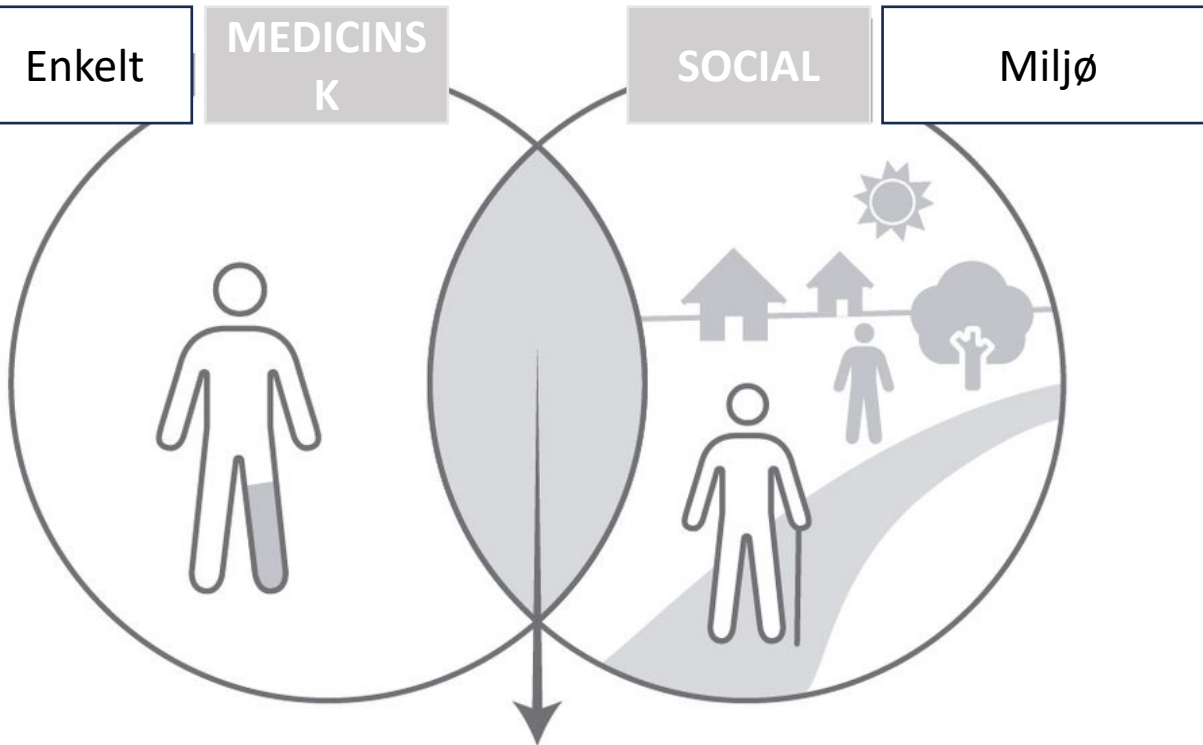
Handicap

Enkelt

MEDICINSK

SOCIAL

Miljø

BIOPSYKOSOCIAL

Fysisk sundhed og miljømæssige faktorer

I
N
K
L
U
S
I
O
N

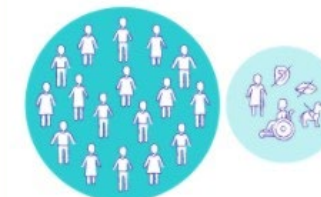
I
N
T
E
G
R
A
T
I
O
N

E
K
S
K
L
U
S
I
O
N

Marginalisering

Segregation

Assimilation

Sport for alle/inkluderende sport

Fremme af inkluderende sport forudsætter, at alle på lige vilkår har mulighed for at :

- regelmæssigt deltage i sportsaktiviteter;
- udvikle deres fysiske kondition;
- i sportsmiljøer udvise en personlig og social adfærd, der viser respekt for sig selv og andre;
- udvikle motoriske færdigheder og bevægelsesmønstre til udøvelse af en række fysiske/sportsaktiviteter;
- forstå bevægelsesbegreber, principper, strategier og taktikker, der anvendes til at lære og udøve sportsaktiviteter;
- værdsætte fysisk aktivitet som et middel til sundhed, sjov, udfordring, personlig udfoldelse og social interaktion.

Indsatsområder inden for sport (Guttman, 1977)

Terapeutisk

De vigtigste mål er terapeutiske og gennemføres på et hospital eller et rehabiliteringscenter.

Fritid/rekreation

En overordnet vægt på de sociale og sundhedsmæssige aspekter af sport, hvor sjov og venskab er »nøglekomponenter«.

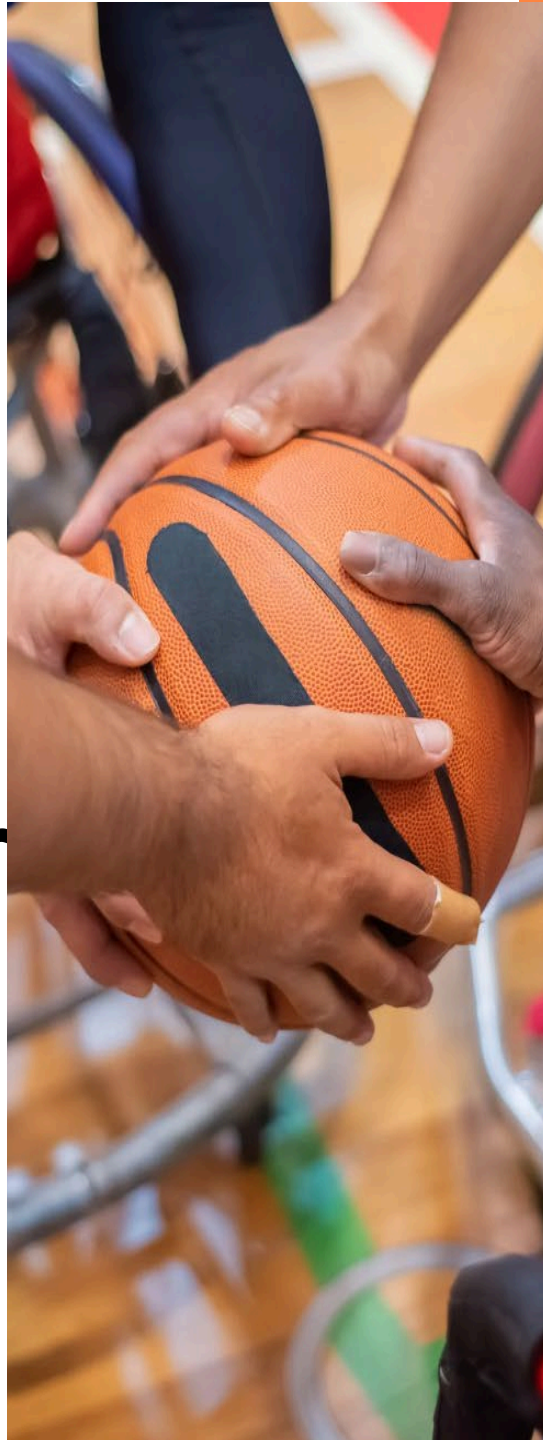
Uddannelse

Det har sportslige mål af træningsmæssig karakter, sigter mod sportslig udvikling og fremmer rekrutteringen af nye atleter. Udviklet i skoler på lokalt, regionalt og nationalt niveau (skole- og universitetsidræt).

Høj konkurrence og Paralympics Sport

Dette deltagelsesniveau kræver interne og eksterne kvaliteter, og inden for sport for mennesker med handicap opfylder det også kriterierne for at kunne udøve sport (forbundssport).

Retsgrundlag og internationale konventioner om sport for mennesker med handicap

Co-funded by
the European Union

International og europæisk ramme

- COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES (2007): White Paper on Sport, Brussels- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52007DC0391>
- Convention on the Rights of Persons with Disabilities - [Article 30 – Participation in cultural life, recreation, leisure and sport.](#)
- European Charter on Sport for All: Disabled Persons'.
 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0101>
 - <https://rm.coe.int/native/09000016804cb92d>
 - <https://www.activityalliance.org.uk/>
 - <https://www.icsspe.org/sites/default/files/YOUNGPEOPLE.pdf>
 - <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/article-30-participation-in-cultural-life-recreation-leisure-and-sport.html>
- Union of Equality: Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030
- World Health Organization: *Physical activity strategy for the WHO European Region 2016–2025. WHO Regional Office for Europe.* - <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289051477>
- World Health Organization: Young People with Disability in Physical Education/ Physical Activity/Sport In and Out of Schools: Technical Report for the World Health Organization.
- UNESCO International Charter for Physical Education and Sport, 21 November 1978 - <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000216489>

Statistiske data om sport for mennesker med handicap

Verden

- 15 % af befolkningen med handicap
- Stigning i andelen af fysisk inaktive i EU
- 42 % til 46 % af befolkningen dyrker aldrig sport eller fysisk aktivitet

World Bank, UN, WHO, EU, ECORYS

https://ipdjpt-my.sharepoint.com/personal/jorge_carvalho_ipdj_pt/Documents/Ambiente de Trabalho/.0 CALENDARIO & PAPER 2023_2024

Portugal

- 10,9 % af befolkningen på 5 år eller derover har mindst én handicap.;
- 65 % af befolkningen på 15 år eller derover dyrker ikke nogen form for fysisk aktivitet;
- Status for forbundsregistrerede atleter med handicap, der er registreret hos FPDD i 2020 (IPDJ, 2021):
 - 1.217 udøvere (i alt)
 - 308 kvindelige udøvere (25,3 %)
 - 74 udøvere på ungdomsniveau (op til junior) (6,1 %)
 - 580 udøvere på seniorniveau 489 udøvere i veteran-kategorien
 - 98 aktive
 - 9 distrikter med geografisk implantation (ud af i alt 20)

Organisering af sport for mennesker med handicap

Co-funded by
the European Union

Verdensomspændende organisation og

Niveau	Organisationer
Verden	Para-Olympiske Lege (IPC-Paralympics, Deaflympics, Special Olympics og WTGF)
	Sammenslutning / Nationale organisationer for sport for handicappede (IOSD'er)
	IFs
Regional	Afrika
	Amerika
	Asien
	Europa
	Oceanien/Sydlige Stillehav
National	Paralympisk
	NOSDs
	NFs https://in-sport.eu/guides-for-implementation-of-european-sport-model-for-inclusion/chapter-iv/

Organisation på europæisk niveau

	Convencional	Paralells Olympiske
Region(Afrika, Amerika, Asien, Europa og Oceanien)	<ul style="list-style-type: none">- Olympisk- EOC- ENGSO (Sportsforbund)- Europæisk Sportsforbund	<ul style="list-style-type: none">- IOSD- Europæisk Sportsforbund

Kvalifikationskrav og sportsklassificering

Co-funded by
the European Union

**Handicapområder (WHO,
2023; NDS, 2023)**

```
graph LR; A([Handicapområder (WHO, 2023; NDS, 2023)]) --> B(Intellektuel); A --> C(Motor); A --> D(Sensorisk); A --> E(Økologisk);
```

The diagram consists of a central orange oval on the left containing the text 'Handicapområder (WHO, 2023; NDS, 2023)'. Four orange arrows point from the right side of this oval to four separate orange rounded rectangular boxes on the right. The boxes are arranged vertically and contain the following text from top to bottom: 'Intellektuel', 'Motor', 'Sensorisk', and 'Økologisk'.

Intellektuel

Motor

Sensorisk

Økologisk

Kvalifikation og sportsklassificering på niveau med formel

Para-Olympics Organisation	Type Berettiget svækkelse	Eksempler på helbredstilstande, der kan forårsage sådanne funktionsnedsættelser
IPC Paralympics	Nedsat muskelkraft	rygmarvsskader, spina bifida eller polio
	Nedsat bevægelsesområde	passiv Arthrogryposis, ankylose, ledkontrakturer efter forbrændinger
	Lemmermangel	Amputation som følge af traume eller medfødt lemmermangel
	Benlængdeforskel	Medfødte eller traumatiske årsager til knoglenedskæring i det ene ben
	Lav vækst	Achondroplasi, vækstforstyrrelse
	Hypertoni	Cerebral parese, slagtilfælde, erhvervet hjerneskade, multipel sklerose
	Ataxia	Ataxia som følge af cerebral parese, hjerneskade, Friedreichs ataxia, multipel sklerose, spinocerebellær ataxia
	Athetose	Cerebral parese, slagtilfælde, traumatisk hjerneskade, multipel sklerose.
	Synshandicap	Blindhed; Nedsat syn; Nærsynethed, tunnelvision, skotom, retinitis pigmentosa, glaukom, medfødt grå stær, makuladegeneration
	Intellektuel funktionsnedsættelse	Intellektuel handicap

Kvalifikation og sportsklassificering på niveau med formel træning

Para-Olympics Organisation	Type Berettiget svækkelse	Eksempler på helbredstilstande, der kan forårsage sådanne funktionsnedsættelser
ICSD Deaflympics	Døv	Døv
WTGF Transplant	Transplantation	Organ-, vævs- og celletransplantationer. Nyre, lever, hjerte, lunge, bugspytkirtel, knoglemarv, tyndtarm, øcelle.
Special Olympics	Intellektuel handicap (ID)	Intellektuel handicap

Tilpasset sport og/eller specifik sport for mennesker med handicap

Co-funded by
the European Union

Tilpasset sport for mennesker med handicap

Tilpassede sportsgrene er sportsgrene, der allerede findes og udøves af mennesker uden handicap, men som er tilpasset med hensyn til regler, udstyr og karakteristika, så de kan udøves af mennesker med handicap, f.eks. siddende volleyball og kørestolsbasketball (FPDD, 2016; Moniz Pereira, 2016).

Specifikke sportsgrene for mennesker med handicap

Specifik sport for mennesker med handicap: Specifik sport for mennesker med handicap refererer til sportsgrene, der er skabt specielt til mennesker med handicap. Det er sportsgrene, der er udviklet i henhold til deres karakteristika og med specifikke regler og klassificeringer, såsom boccia og goalball (FPDD, 2016; Moniz Pereira, 2016).

Blindfodbold

Tilpasset sport for synshandicappede atleter har været en paralympisk sport siden 2004 og er baseret på taktil og auditiv perception.

Spil

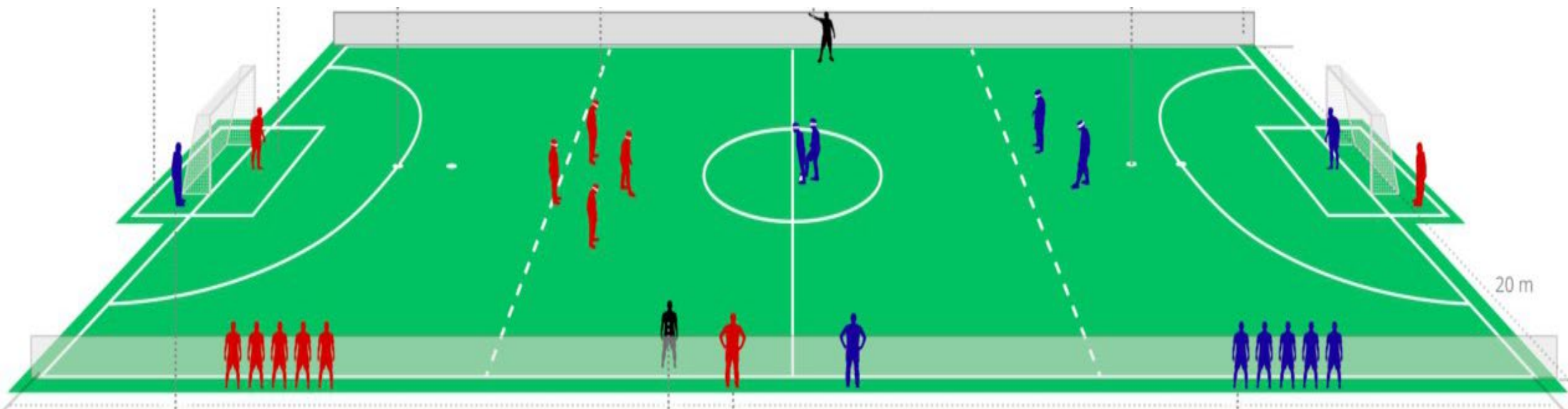
<https://www.youtube.com/watch?v=Dk2PeDB9Bm4>

Regler og bestemmelser

<https://blindfootball.sport/about-football/classification/>

Portugal: Federação Portuguesa do Desporto para Pessoas com Deficiência (2017). *Futebol 5*.

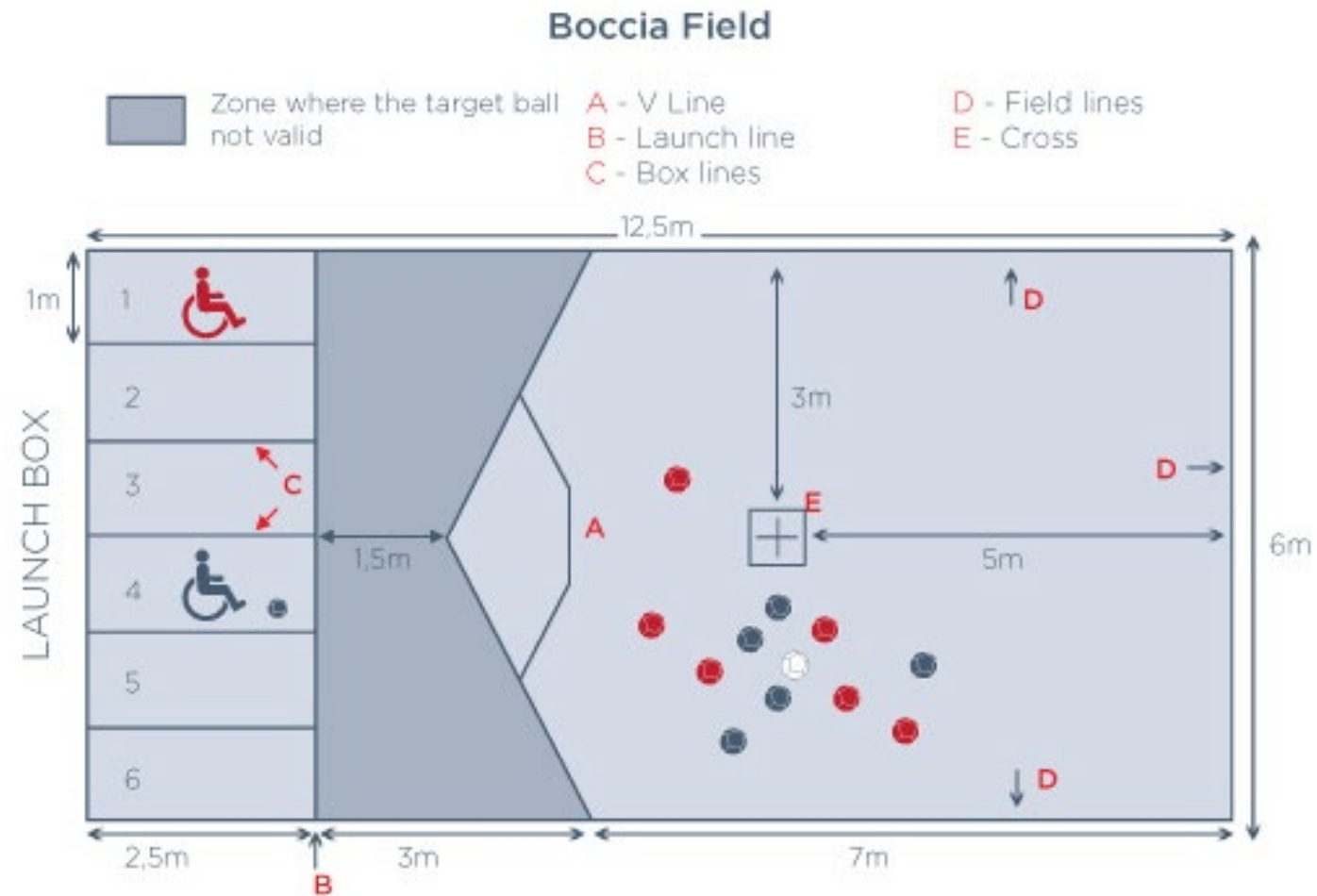
<https://fpdd.org/futebol-5/>

BOCCIA

Paralympisk sport for mennesker med motoriske handicap, hvor målet er at kaste de blå eller røde kugler så tæt på den hvide kugle som muligt. Sporten er specielt udviklet til mennesker med cerebral parese, men spilles nu også af mennesker med spina bifida, muskelsygdomme, paraplegi eller amputationer.

Spil
<https://www.youtube.com/watch?v=rKw9kavRFbU&t=40s>

Regler og bestemmelser

<https://www.worldboccia.com/about-boccia/rules/>

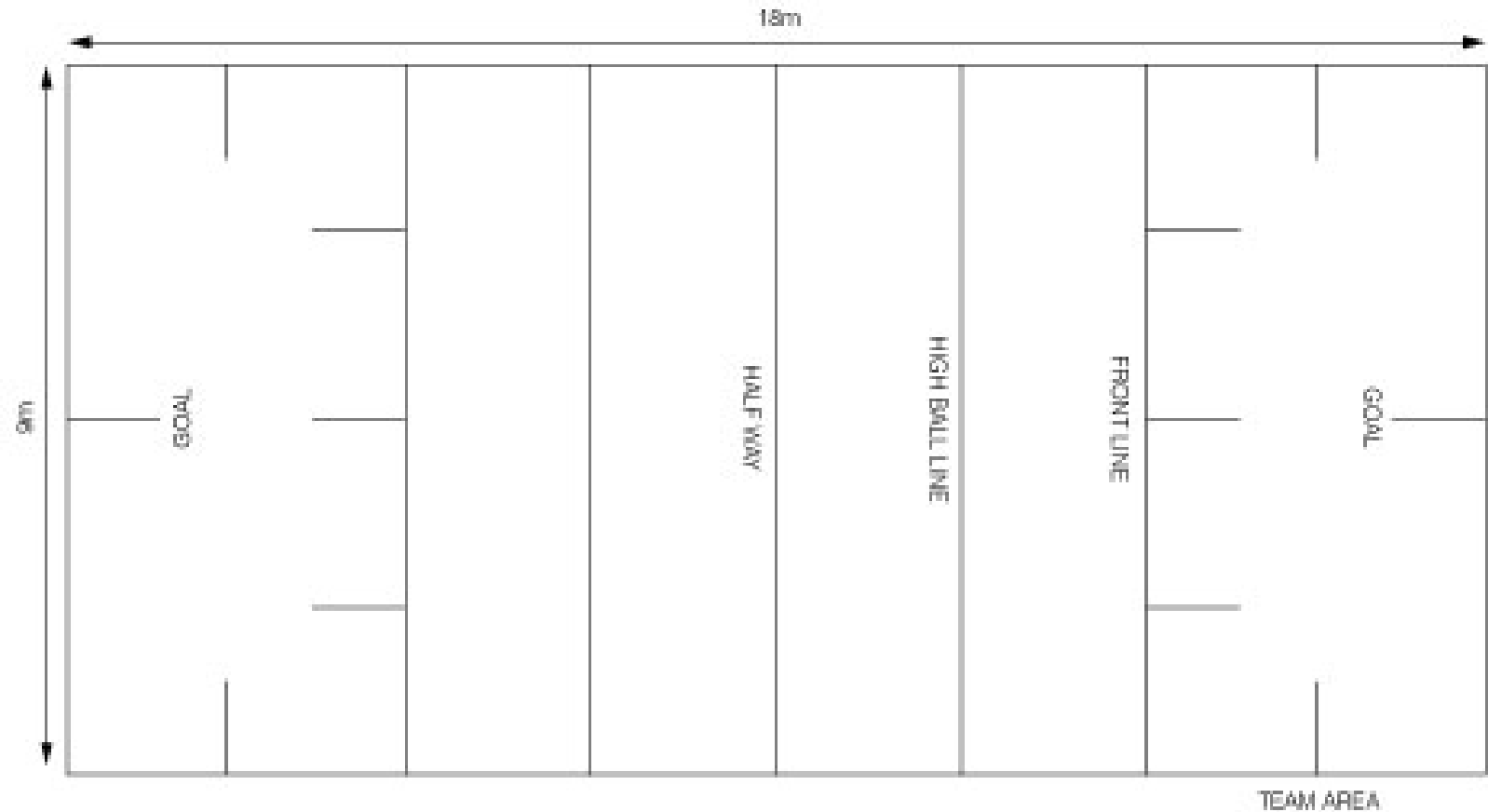
<https://www.worldboccia.com/wp-content/uploads/2021/10/Boccia-Classification-Rules-5th-Edition-September-2021287.pdf>

GOALBALL

Et spil for synshandicappede, hvor spillerne forsøger at score mål ved hurtigt og præcist at skyde en 1,25 kg tung bold ned ad banen og forsvare modstanderholdets skud med hele kroppen ved at kaste sig ned på jorden i den rigtige position.

Spil

<https://www.youtube.com/watch?v=0bZ51jzmbAQ>

Regler og bestemmelser

<https://goalball.sport/about-goalball/>

<https://goalball.sport/about-goalball/classification/>

(Portugal: Federação Portuguesa do Desporto para Pessoas com Deficiência (2017). *Goalball*.

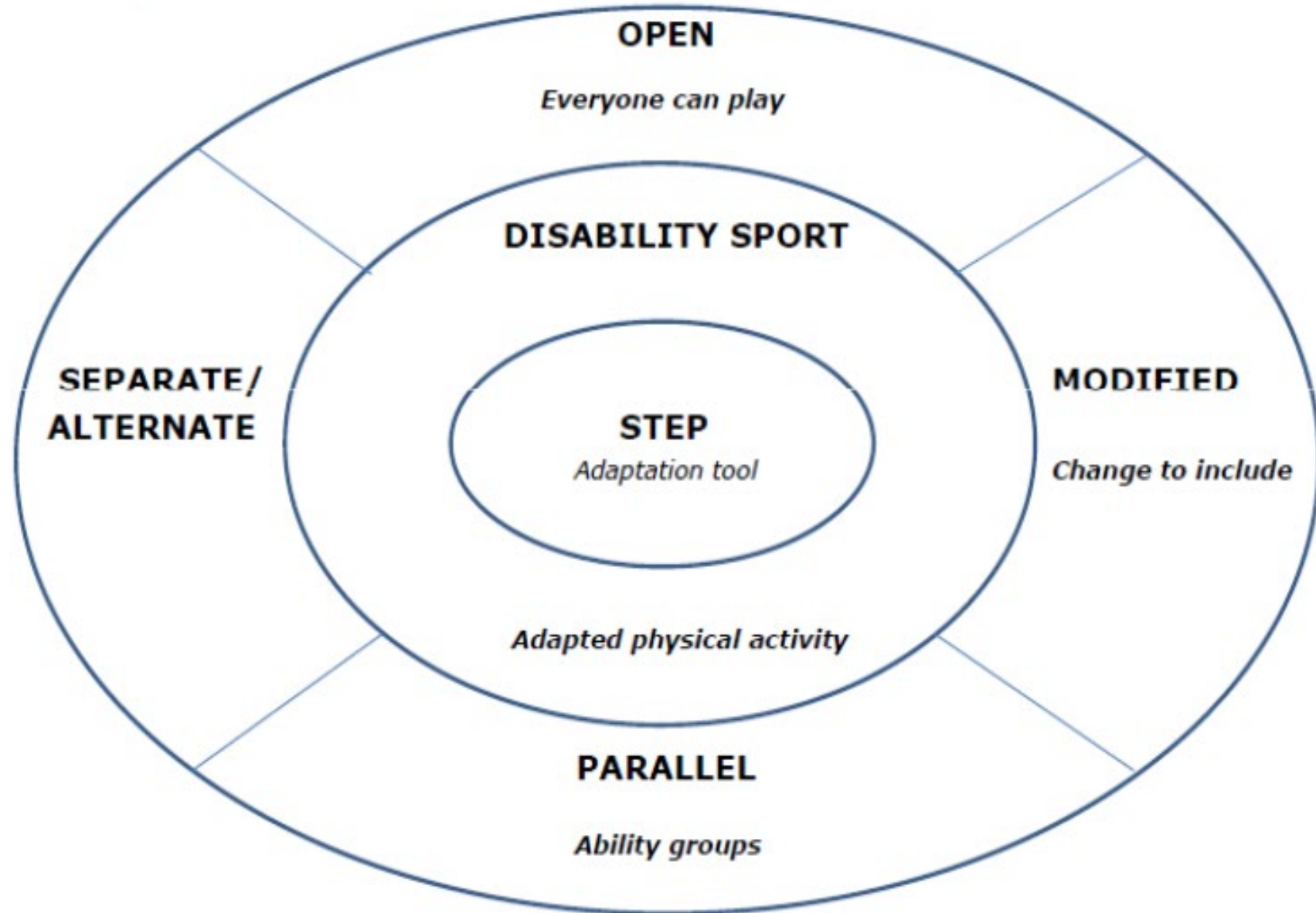
<https://fpdd.org/modalidades-goalball/>

Inkluderende sport

Co-funded by
the European Union

Inklusion Strategier

Omvendt inclusion Boccia <https://www.youtube.com/watch?v=itPWqcx7xBg>

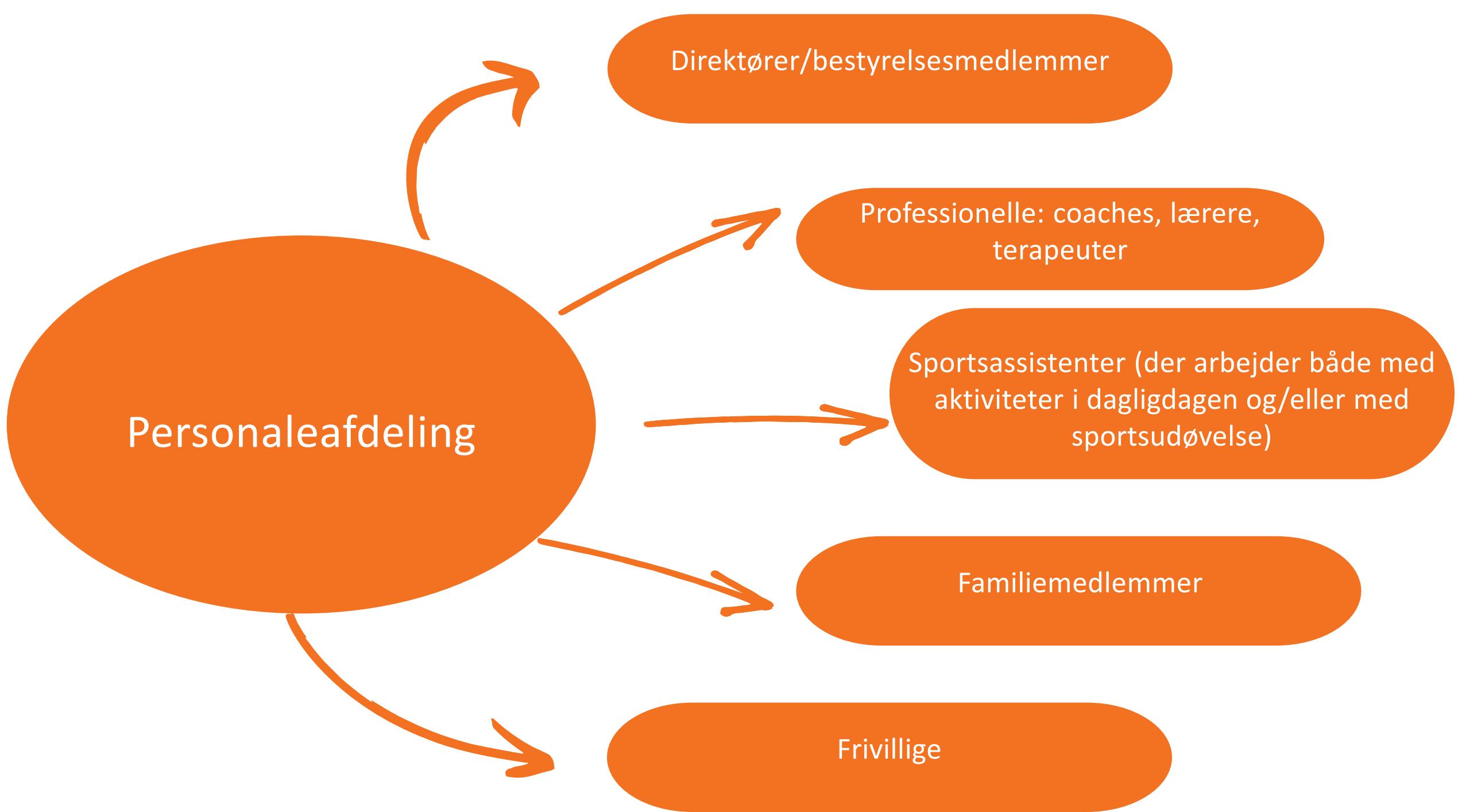
TREE-modellen

T	Undervisnings- eller coachingstil	I den måde, aktiviteten formidles til deltagerne på, er det nødvendigt at tilpasse kommunikations- og undervisningsmetoderne, så de bliver mere effektive og passende.
R	Regler og bestemmelser	Tilpasning af aktivitetsdynamikken – regler og forskrifter – tilpasning til deltageres kompetencer
E	Udstyr	Ændring eller tilpasning af mere passende udstyr for at fremme deltagelse og præstation i aktiviteten
E	Miljø	Tilpasninger i relation til den kontekst, hvor aktiviteterne finder sted

Ressourcer (menneskelige og tekniske)

Co-funded by
the European Union

Specifikke/tilpassede materialer og teknologier samt støtteprodukter (tekniske hjælpemidler)

Tilpassede materialer	Ændring eller tilpasning af mere passende udstyr for at fremme deltagelse og præstation i aktiviteten	<ul style="list-style-type: none">• <u>Ændr materialet, f.eks. ved at variere størrelse, vægt, hastighed, tekstur, lydstyrke, repræsentativitet, farve osv.</u>
Specifikkematerialer		<ul style="list-style-type: none">• Hjælpemidler (Hjælpemidler til personer med handicap: ISO 9999:2022)• Hjælpemidler til personer med handicap (https://www.iso.org/standard/72464.html"ISO 9999:2022)• Eksempel: kørestol, boccia-affyringsrampe, fodbolde til blinde, goalball-udstyr, polybat-udstyr osv.

Barrierer, facilitatorer og samarbejde

Co-funded by
the European Union

Barrierer kontra facilitatorer

	Barriers	Facilitators
Personligt niveau	<ul style="list-style-type: none">- Holdningsmæssige problemer, såsom diskrimination- Social baggrund	<ul style="list-style-type: none">- Holdningsmæssige spørgsmål, såsom personlighed og selvtillid
Socialt niveau	<ul style="list-style-type: none">- Afhængighed af andre- Manglende faglig forberedelse- Manglende tilstrækkelige materialer	<ul style="list-style-type: none">- Familien kan være en barriere eller en hjælp- Finansiering- Positiv holdning til inklusion
Miljøniveau	<ul style="list-style-type: none">- Mangel på tilgængelige steder- Transport	<ul style="list-style-type: none">- Hjælpemidler- Markedsføring og information

The table below shows some factors considered as barriers and/or facilitators (Martin, 2013; Koldoff & Holtzclaw, 2015; Shapiro & Malone, 2015; InSport, 2020): Adapted from: <https://in-sport.eu/out1-project-introduction/sport-participation/>

Betydningen af samarbejdet mellem sektorer

Uddannelse

Klubber

Sundhed

Kommuner

- Analyse af national inklusion og god praksis inden for sport for mennesker med handicap i InSport-projektet, tilgængelig på: <https://in-sport.eu/out1-project-introduction/involvement-of-sectors-education-health-clubs-and-municipalities/>
- Forslag til en europæisk model for inklusion fra InSport-projektet, tilgængelig på: <https://in-sport.eu/guides-for-implementation-of-european-sport-model-for-inclusion/european-sport-model-for-inclusion/>